

Havas György

A kép 2004-ben készült rólam, ősszel, a hanuka-bál előtt. 1939-ben elvégeztem a polgárit. Akkor már megvoltak a zsidótörvények. A szüleimnek eredetileg az volt az elgondolása, hogy valamiféle kereskedő legyek, de akkor már nem lehetett zsidó gyereket fölvenni tanulónak. Apámnak volt egy barátja, akinek szövetkereskedése volt a Deák téren, és apám elintézte, hogy odakerüljek. De csak kifutónak. Ez egy évig tartott. Az üzletbe bejártak a szabók, megismertem ott mestereket, és az egyik fiatal mester 1940-ben odavett szabóinasnak. Három évig keményen tanultam a szakmát, megszereztem a segédlevelet, és egészen 1944-ig ott dolgoztam, amíg be nem hívtak munkaszolgálatra. Amikor hazajöttem, megkerestem a régi mesteremet, és elmentem dolgozni

mint szabósegéd. Itt dolgoztam egy pár évig, aztán ahogy egyre kevesebb lett a munka, elkerültem kisebb mesterekhez. 1949-től 1956-ig a Magyar Néphadseregben voltam, utána elhatároztam, hogy visszamegyek a szakmámba, és azt az életben többet el nem hagyom. Vettem a telefonkönyvet, néztem Sz betűnél a szabóságot, és találtam, hogy Szabók Minőségi Szövetkezete. Később Elegancia Szövetkezet lett a neve. Odamentem, jó napot kívánok, szabó vagyok, ide szeretnék jönni. Jó, másnap reggel jöjtek be dolgozni. Harminc évet ledolgoztam ott. A varrósasztalnál kezdtem, aztán elvégeztem egy szabásztanfolyamot. Akkor egyre több részleg nyílt, és egy idős szabász mellett lettem szabász. Aztán a szabászoknak szerveztek továbbképzést, egy magasabb szinten. Azt is végigcsináltam. Elég jó szakember lettem. Amikor az idős szabász elment nyugdíjba, én lettem ott a vezető szabász, és ez a részleg nagyon kinőtte magát, a szövetkezet egyik legnagyobb részlege lett. Azok kedvéért, akik nem ismerik ezt a már nem létező szabóvilágot, el kell mondanom, hogy amikor én tanuló voltam, az volt a szokás, hogy a vevők a szabásznak mindig adtak egy kis borralalót. Ez tovább élt a háború után, és az a vevőkör, amelyik engem nagyon becsült, azt mondta, hogy Havas úr, nagyon köszönöm, és valamit odanyomott. Közben én jól kereső ember voltam a szövetkezetben, ez a borralaló egy teljes második fizetést tett ki. Amikor jött évvége, karácsony, a körülöttem dolgozóknak szép csomagot állítottam össze, amiben boríték is volt. Így töltöttem el az időt, és hatvanéves koromban nyugdíjba mentem.